

ความคิดเห็นของบุคลากรครูที่มีต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ เขต 33

วิไลวรรณ ทองคำ*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา และเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 โดยจำแนกตามเพศ และอายุ กลุ่มตัวอย่างจำนวน 100 คน โดยสุ่มอย่างง่าย (Sample Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่า t-test และทดสอบการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวน One Way Analysis of Variance ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเป็นเพศหญิง และมีอายุน้อยกว่า 35 ปี 2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีเพศต่างกันต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 โดยภาพรวม และรายด้านมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน 3) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีอายุต่างกันต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 โดยภาพรวม มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน และรายด้านมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : 1) ความคิดเห็น 2) การบริหารสถานศึกษา

บทนำ

การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งที่จะทำให้การพัฒนาคุณภาพของประชากรเป็นไปตามที่ประเทศชาติต้องการ โดยเฉพาะในช่วงของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555-2559) ที่เน้นการพัฒนาคนเป็นสำคัญอันดับแรก การศึกษาจึงต้องมีบทบาทอย่างมากต่อการพัฒนาประชากรของประเทศให้มีลักษณะที่พึงประสงค์ ซึ่งการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและ

* นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ประสิทธิภาพเท่านั้นจึงจะสามารถบรรลุเป้าหมายของการพัฒนาประชากรของประเทศได้ ซึ่งการจัดการศึกษาในระดับประถมศึกษาจะประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับผู้บริหารและครูเป็นสำคัญ ถ้าบุคลากรเหล่านี้มีความพึงพอใจในการทำงาน มีขวัญและกำลังใจดีก็就会有ความร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติงาน มีความเต็มใจเสียสละ อุทิศตน มีความคิดริเริ่มการปรับเปลี่ยนการจัดการศึกษาให้มีความเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 72)

การบริหารโรงเรียน(School Administration) นับว่าเป็นภารกิจหลักของผู้บริหารโรงเรียนที่จะต้องกำหนด ระเบียบแบบแผน วิธีการ และขั้นตอนต่างๆอย่างมีระบบที่ผู้บริหารต้องรู้จักเลือกวิธีการที่เหมาะสม และมีประสิทธิภาพ ดังนั้นผู้บริหารต้องใช้ศาสตร์และศิลป์ที่จะนำเอาเทคนิควิธีการ กระบวนการที่เหมาะสมมาใช้ให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ให้เกิดประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด ให้ผู้เรียนโตขึ้นเป็นบุคคลแห่งอนาคตที่มีคุณภาพตามที่สังคมต้องการ ภาระงานโรงเรียนทั้ง 4 ด้าน คือได้แก่ ด้านการบริหารวิชาการเป็นงานหลักของระบบโรงเรียนเป็นส่วนสำคัญที่สุดของงานวิชาการเป็นงานหลักที่ใช้กำกับการจัดระบบทำงาน และใช้กำกับกระบวนการทำงานต่างๆของโรงเรียนให้ตอบสนองสนับสนุนการทำงานวิชาการของโรงเรียน ทั้งการวางแผนงานวิชาการ โครงการ ติดตามประเมินผล งานธุรการ การเงิน พัสดุ จัดทำสารสนเทศ งานทะเบียน วัตถุประสงค์ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ยึดหลักการบริหารแบบมุ่งเน้นผลงานสัมฤทธิ์ การจัดสรรงบประมาณ จัดซื้อ จัดจ้าง การระดมทรัพยากรเพื่อการลงทุน เพื่อการศึกษาการบริหารการเงิน การบริหารพัสดุและสินทรัพย์โดยโรงเรียนมีอำนาจในการตัดสินใจ ด้านการบริหารงานบุคคล การวางแผนอัตรากำลังคน การสรรหา การคัดเลือก งานบรรจุแต่งตั้ง ระบบทะเบียนบุคลากร งานประเมินพัฒนาบุคลากร งานวิจัยและงานสวัสดิการกองทุน และด้านการบริหารทั่วไป ลักษณะเป็นงานพื้นฐานของระบบองค์กร งานธุรการ งานสารบรรณ งานกิจการนักเรียน งานอาคารสถานที่ งานสัมพันธ์ชุมชน และงานบริการอื่นๆซึ่งเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์กร ให้บริการงานอื่นๆบรรลุตามมาตรฐานคุณภาพ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 เป็นหน่วยงานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งมีโรงเรียนในสังกัด จำนวน 85 โรงเรียน การบริหารสถานศึกษาในปัจจุบันกระจายอำนาจลงมายังสถานศึกษา อำนาจในการตัดสินใจของสถานศึกษาจึงขึ้นอยู่กับผู้บริหารสถานศึกษาเป็นส่วนใหญ่งานในสถานศึกษาจะมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลเพียงใดขึ้นอยู่กับ การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นหลัก เป้าหมายสำคัญสู่การปฏิรูปการศึกษา คือการดำเนินการอันนำไปสู่ผลผลิตที่มีคุณภาพ เพื่อให้เกิดผลอย่างจริงจังและคุ้มค่า มีการปรับระบบการเรียนการสอน ปรับระบบโครงสร้างบุคลากรและสื่อเทคโนโลยี โดยใช้

หลักการมีส่วนร่วม การกระจายอำนาจ เน้นเป้าหมายที่ผลงานความรับผิดชอบ และผลจากการประเมินภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ครั้งที่ 3 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33จำนวน 85โรงเรียน อยู่ในเกณฑ์พอใช้ ดังนั้นควรเน้นการมีส่วนร่วมในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคปฏิรูปการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาต้องให้ความสำคัญในการมีส่วนร่วมของครู หากผู้บริหารมีความเป็นประชาธิปไตย ก็ส่งผลถึงการให้ครูมีส่วนร่วมในการตัดสินใจหรือมีส่วนร่วมรับรู้หรือดำเนินการในการบริหารสถานศึกษาเพราะในการตัดสินใจของผู้บริหารแต่ละครั้งต้องมีข้อมูลมาประกอบ การเปิดโอกาสให้ครูเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจนับว่าเป็นสิ่งจำเป็น ทำให้ครูมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานและมีความภูมิใจในผลงาน มีความเป็นส่วนหนึ่งของงานในแต่ละงาน เพราะถ้าหากตัดสินใจผิดพลาดอาจทำให้เกิดผลกระทบต่อการบริหารงานและเป็นตัวกำหนดความสำเร็จหรือล้มเหลวของสถานศึกษา (ภาวิณี ขุนศรี,2557,น.1-4)

ด้วยเหตุผลและความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาความคิดเห็นของครูต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 เพื่อเกิดความตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นในการพัฒนาสถานศึกษา ให้ได้รับการส่งเสริมพัฒนาให้มีคุณภาพและมาตรฐานให้สูงขึ้น ผลการวิจัยนี้ ช่วยให้ผู้บริหารในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 33ใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาบริหารโรงเรียนโดยการเปิดโอกาสให้ครูเข้ามามีบทบาทในการพิจารณาแก้ปัญหาและตัดสินใจร่วมกัน รับผิดชอบในการบริหารงาน ทำให้ครูมีความพึงพอใจให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงาน สร้างขวัญกำลังใจให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการบริหารแบบมีส่วนร่วม อันส่งผลโดยตรงต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 จำแนกตามเพศและอายุ

สมมติฐานการวิจัย

ครูผู้สอนที่มีสถานภาพต่างกันมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 แตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูกลุ่มโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 จำนวน 1,289 คน เป็นการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling random) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 100 คน จากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการ สุ่มอย่างง่าย

ตัวแปรที่ศึกษา ตัวแปรต้น ได้แก่ เพศ และอายุ ตัวแปรตาม ได้แก่ การดำเนินงาน บริหารสถานศึกษา โดยมีขอบเขตของเนื้อหา 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการบริหารงานวิชาการ 2) ด้าน การบริหารงานงบประมาณ 3) ด้านการบริหารงานบุคคล 4) ด้านการบริหารทั่วไป

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้การวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ตอนที่ 2 ข้อมูลเนื้อหาเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูต่อการมีส่วนร่วมในการบริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 เขต 33 ซึ่งมี 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการบริหารงานวิชาการ 2) ด้านการบริหารงานงบประมาณ 3) ด้านการบริหารงานบุคคล 4) ด้านการบริหารทั่วไป เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลตอนที่ 1 วิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
2. ข้อมูลตอนที่ 2 วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. ข้อมูลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการมีส่วนร่วมในการบริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 จำแนกตามเพศ วิเคราะห์โดยใช้ค่าที (Independent Sample t – test)
4. ข้อมูลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการมีส่วนร่วมในการบริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 จำแนกตามอายุ ใช้การวิเคราะห์ หาค่าความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) หากมีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะเปรียบเทียบค่าคะแนนเป็นรายคู่ ตามวิธีของเซฟเฟ้ (Sheffe's Post hoc Comparison)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในการนำความคิดเห็นการมีส่วนร่วมของครูในการนำไปพัฒนาคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต33 ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. ทราบการเปรียบเทียบต่อการมีส่วนร่วมของครูในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต33 เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาโรงเรียนให้เกิดประสิทธิภาพ
3. เป็นสารสนเทศให้กับครูในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต33 ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปพัฒนาปรับปรุงการมีส่วนร่วมต่อไป

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ครูมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 โดยภาพรวมและรายด้านไม่มีความแตกต่างกัน
3. ครูที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 โดยภาพรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน

การอภิปรายผล

1. ความคิดเห็นของครูต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต33 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจในหลักการบริหารที่เห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมตามหลักการปฏิรูปการศึกษา เพราะการศึกษาเป็นรากฐานที่สำคัญประการหนึ่งในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าและแก้ไขปัญหาต่างๆ เพื่อให้รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงให้เป็นที่ไปตามสภาพสังคมและเศรษฐกิจในปัจจุบัน การที่จะพัฒนาในด้านการจัดการเรียนรู้ให้บรรลุตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ปัจจัยหลักที่มี

ความสำคัญอย่างยิ่งประการหนึ่งคือ ครู อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา ที่จะขับเคลื่อนพลังการปฏิรูปการศึกษา จะต้องมีความรู้ ความเข้าใจ ในการจัดการเรียนรู้ ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนเก่ง คนดี มีความสุข ผู้บริหารพึงเล็งเห็นถึงการมีส่วนร่วมของครูในโรงเรียนเกี่ยวกับงานบริหารงานในสถานศึกษา โดยคำนึงถึงความรู้ความสามารถของครู ครูต้องรับผิดชอบงานสอนเป็นงานหลักและงานสนับสนุนการพัฒนาบุคลากร ในการวางแผนดำเนินงานงบประมาณ การจัดทำแผนกลยุทธ์ การจัดสรรงบประมาณ การบริหารงานในปัจจุบันเน้นการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายเป็นสำคัญ เพื่อให้โรงเรียนดังกล่าวได้รับการพัฒนา ซึ่งครูและสถานศึกษาใช้เป็นแนวทางนำมาจัดการศึกษาของสถานศึกษา ผลการศึกษาค่าตัวดังกล่าวสอดคล้องผลการวิจัย ของฉวีวดีทรัพย์ธนาศิริ (2556) ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมในการบริหารงาน โรงเรียนของข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียน ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องจากผู้บริหารส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจในหลักการบริหารที่เห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมตามหลักการปฏิรูปการศึกษา เล็งเห็นถึงการมีส่วนร่วมของครูในโรงเรียนเกี่ยวกับงานบริหารงบประมาณ และการบริหารงานบุคคล โดยคำนึงถึงความรู้ความสามารถของครู ครูต้องรับผิดชอบงานสอนเป็นงานหลักและงานสนับสนุน การพัฒนาบุคลากร ในการวางแผนดำเนินงานงบประมาณ การจัดทำแผนกลยุทธ์ การจัดสรรงบประมาณ การใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด การนิเทศติดตามประเมินผลงบประมาณ การมีส่วนร่วมในการดำเนินการเกี่ยวกับ ตัวบุคคลที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนเพื่อให้บุคคลสามารถปฏิบัติงานในโรงเรียนให้เกิดประโยชน์สูงสุด การวิเคราะห์คุณลักษณะเฉพาะตำแหน่งของข้าราชการครู จัดทำกรอบภาระงานของข้าราชการครู เสนอข้อปรับปรุงการกำหนดตำแหน่งและขอเลื่อนวิทยฐานะ ศึกษาวิเคราะห์ความต้องการในการพัฒนาตนเองของข้าราชการครู กำหนดหลักสูตร พัฒนาบุคลากรให้สอดคล้องกับความต้องการและความจำเป็นของข้าราชการครู จัดทำระบบข้อมูลของบุคลากรในโรงเรียน พิจารณาความดีความชอบของบุคลากร ประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร และเป็นคณะกรรมการการรวบรวมข้อเท็จจริงเมื่อมีปัญหาการผิดวินัยของบุคลากร นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ มานนท์ จันทร์เจียม (2558) ที่ได้ศึกษา ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานสถานศึกษาโรงเรียนในกลุ่มภูเกล้าใต้ อำเภอบ่อเกลือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 2 โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารมีความใกล้ชิดกับครูผู้สอนเป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้บังคับบัญชากับผู้ใต้บังคับบัญชา มีการส่งเสริมพัฒนาครูอย่างต่อเนื่องและยิ่งไปกว่านั้นยัง

สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ภาวินี ขุนศรี (2557) ที่ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารโรงเรียนสังกัดเขตเทศบาลนครยะลา พบว่า การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารโรงเรียนสังกัดเขตเทศบาลนครยะลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องมาจาก ครูมีหน้าที่หลักทางด้าน การเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา และการดูแลนักเรียน ทั้งการปฏิบัติงานด้านอื่นๆ ซึ่งจะเห็นได้ว่าภาระงานของครูที่เกี่ยวข้องค่อนข้างมาก โดยเมื่อเทียบกับปริมาณงานและจำนวนบุคลากร โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรงเรียนที่ขนาดเล็กและขนาดกลาง มีจำนวนบุคลากรไม่เพียงพอในการบริหารจัดการศึกษาไม่สามารถกระทำได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งไปกว่านั้นยังสอดคล้องกับ ภัทรมน อินไหม (2558) ที่ได้ศึกษา ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ของโรงเรียนกะทู้วิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 พบว่า ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนกะทู้วิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เพื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การบริหารด้านวิชาการ การบริหารด้านงบประมาณ การบริหารด้านบุคคล และการบริหารทั่วไป ทุกด้านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากการบริหารของผู้บริหารนั้น มีประสิทธิภาพทั้งการบริหารงานด้านวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคลากร และด้านการบริหารงานทั่วไป

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 33 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ที่ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูไม่ว่าจะเป็นเพศหญิงหรือเพศชายมีโอกาสดพัฒนาตนเองโดยการแสวงหาความรู้ได้อย่างหลากหลายและมีความเสมอภาค ส่งผลให้ครูที่มีเพศแตกต่างกัน มีความสามารถในการจัดกระบวนการเรียนรู้ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน และในส่วนของผู้บริหารเป็นส่วนส่งเสริมกระตุ้นให้ครูผู้สอนจัดกระบวนการเรียนรู้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ มีกระบวนการบริหารที่ดี มีการประเมินผลการบริหาร มีการเข้ารับการประกันคุณภาพทั้งภายในและภายนอก ให้ความเสมอภาคกันทั้งครูเพศชายและครูเพศหญิง และจากนโยบายการกระจายอำนาจสู่สถานศึกษา ทำให้เกิดความตื่นตัวในการบริหารงานสถานศึกษารวมถึงการได้รับการสนับสนุนจากครูในโรงเรียน ดังนั้น การศึกษาครั้งนี้จึงเป็นคำตอบหนึ่งที่ทำให้ทราบว่า ครูทั้งเพศชายและเพศหญิงมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 33 เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิตานัน เอกรัมย์ (2551) ได้ทำการศึกษาและทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดใหญ่ สังกัดงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดสุรินทร์

พบว่า ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดใหญ่ในด้านบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไปไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเป็นเพราะว่าครูไม่ว่าจะเป็นเพศหญิงหรือเพศชายต่างก็มีศักยภาพที่เท่าเทียมกันในด้านความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนและการบริหารด้านต่างๆ ประกอบกับผู้บริหารให้การส่งเสริมสนับสนุนให้ความเสมอภาคทั้งครูเพศชายและเพศหญิง ทำให้เกิดการตื่นตัวต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีอายุต่างกันต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 โดยภาพรวมและรายด้านมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจสืบเนื่องมาจากปัจจุบันเป็นยุคของสังคมแห่ง การเรียนรู้ (knowledge-based Society) ครู สามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ และหาความรู้เพิ่มเติม ได้จากสื่อเครือข่ายเทคโนโลยีต่างๆ (social network) ทำให้ ครูที่มีอายุต่างกันรับรู้ มีความคิดเห็น และ มองบทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนไม่แตกต่างกัน และเนื่องด้วยผู้บริหารจัดส่งเสริมการมีส่วนร่วม ของทุกภาคส่วนอย่างเสมอภาค และเท่าเทียมกัน ตลอดจนผู้บริหารมีการสร้างขวัญและกำลังใจใน การทำงานโดยการสื่อสารที่เปิดเผยเข้าใจตรงกัน ทำให้เกิดความร่วมมือ มีความสามัคคีนำไปสู่การปฏิบัติที่เป็นแนวเดียวกันขององค์กร ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นราภรณ์ สุระ (2554, หน้า 6) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 อำเภอห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ พบว่าครูที่มีอายุแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ศรีสะเกษ เขต 2 อำเภอห้วยทับทันจังหวัดศรีสะเกษ ในด้านภาพรวมและด้านหลักสูตร ด้านการบริหารจัดการวิชาการ ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้าน การพัฒนาบุคลากร ด้านการประเมินผลและด้านการประกันคุณภาพไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้จากสภาพ ปัจจุบันที่การติดต่อสื่อสาร สามารถติดต่อได้หลายช่องทางจากสื่ออินเทอร์เน็ต ครูที่มีอายุน้อย สามารถหาความรู้เพิ่มเติมได้จากสื่อเทคโนโลยีต่างๆ (social network) ทำให้ข้อจำกัดด้านอายุในการ คิดเห็นและมองบทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูควรนำผลการประเมินตามมาตรฐานการศึกษา

ทั้งภายในสถานศึกษา และจากองค์กรภายนอก มาวิเคราะห์สังเคราะห์ เพื่อหาจุดเด่นจุดด้อย ข้อบกพร่อง ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงานว่าดีขึ้นหรือลดลงในด้านใด เพื่อนำไปเป็น แนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของครู

2. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูควรปรับเปลี่ยนแนวคิดเพื่อสร้างเจตคติที่ดีต่อสร้างเสริม สัมพันธภาพอันดี ความร่วมมือ ความสามัคคี และการประสานงานในการดำเนินงานร่วมกันอย่าง มีประสิทธิภาพ

3. ด้านการบริหารวิชาการผู้บริหารสถานศึกษา ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาควร ได้รับการพัฒนาศักยภาพและทักษะในด้านต่าง ๆ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน ให้มีความหลากหลายเหมาะสมกับความต้องการผู้เรียน ชุมชน โดยอาจเปิดโอกาสให้ชุมชน ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการ นักเรียนมีโอกาส เลือกสิ่งที่ตนต้องการเรียนรู้

4. ด้านการบริหารงานงบประมาณ ผู้บริหารควรให้ครูเข้ามามีบทบาทหน้าที่มากกว่าเดิมให้ ครูได้มีส่วนร่วมในการติดตาม ตรวจสอบ วางแผนการใช้เงินให้ถูกต้องตามระเบียบ การกำหนด นโยบาย แผนงาน /งาน/โครงการของฝ่ายงบประมาณ การนิเทศติดตามผลการชี้แจงรายละเอียดเพื่อ ความโปร่งใส ตรวจสอบได้

5. ด้านการบริหารบุคคลผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการจัด โครงสร้าง การบริหารบุคลากรให้เป็นระบบ ปฐมนิเทศเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบการ ปฏิบัติงานในโรงเรียน กำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากรแต่ละคนให้ชัดเจน มอบหมายงานตาม ความรู้ความสามารถของบุคลากร ควบคุม กำกับ ติดตามและนิเทศบุคลากรให้ปฏิบัติงานเต็ม ความสามารถและเป็นไปตามจุดประสงค์ของสถานศึกษาเพื่อจะได้ทราบถึงระดับการวางแผน ทางการมีส่วนร่วมในการบริหารงานสถานศึกษา อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดต่อไป

6. ด้านบริหารงานทั่วไป เช่น อาคาร สถานที่ งานชุมชนภาคีเครือข่ายผู้บริหารสถานศึกษา ควรให้ครูมีความคิดเห็นช่วยส่งเสริม สนับสนุน และมีส่วนร่วมระหว่างสถานศึกษากับชุมชนใน การทำกิจกรรมต่างๆเพื่อเป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี ในการพัฒนาสถานศึกษาต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- ณัฐวดี ทรัพย์ธนาศิริ. (2556). *การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4*. คุรุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- นราภรณ์ สุระ. (2554). *ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 อำเภอห้วยทับทัน จังหวัด ศรีสะเกษ*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.
- ภัทรมน อินใหม่. (2558). *ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ของโรงเรียนกะทู้วิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14*. วารสารออนไลน์ บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง. <http://www.edujournal.ru.ac.th/index.php/abstractData/viewIndex/105.ru>, สืบค้นเมื่อวันที่ 28 เมษายน 2560
- ภาวิณี ขุนศรี. (2557). *การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารโรงเรียนสังกัดเขตเทศบาลนครยะลา*. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- มานนท์ จันทร์เจียม. (2558). *ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานสถานศึกษา โรงเรียนในกลุ่มภูเก็ลใต้ อำเภอบ่อเก็ลือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 2*.
- สิตานัน เอกรัมย์. (2551). *ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดใหญ่ สังกัดงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดสุรินทร์*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.